

SOUDNÍ PŘEZKUM SPRÁVNÍCH ROZHODNUTÍ

výuka, PrF MU, řílistopad 2013

© petr průcha

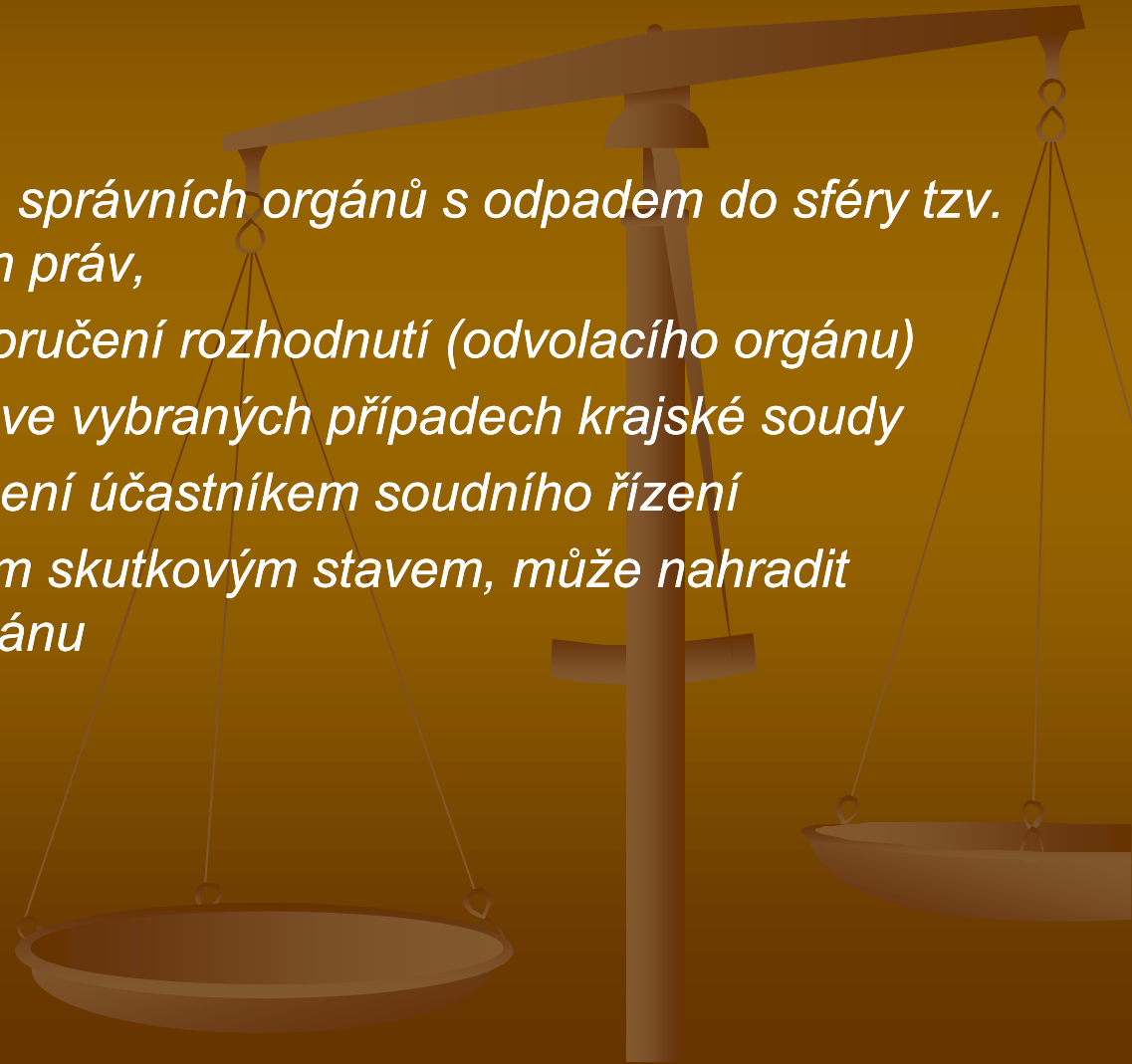
SOUDNÍ PŘEZKUM SPRÁVNÍCH ROZHODNUTÍ

System soudního přezkumu ve veřejné správě, právní úprava (správní soudnictví v širším či funkčním slova smyslu)

- **správní soudnictví** – v organizačním, či užším slova smyslu (zákon č. 150/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů),
- **obecné soudnictví** (zákon č. 99/1963 Sb., ve znění pozdějších předpisů),
- **ústavní soudnictví** (zákon č. 182/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

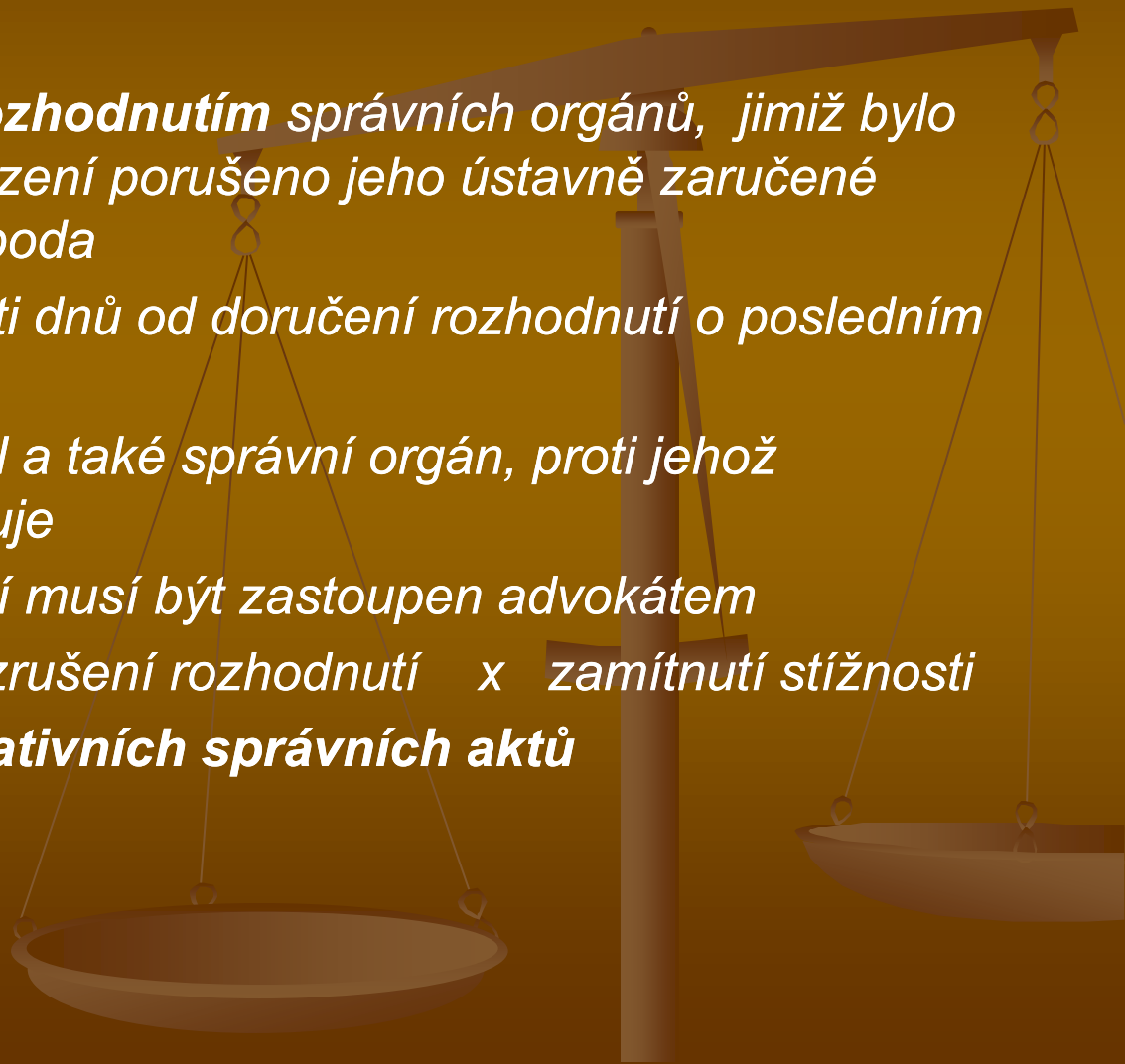
Obecné soudnictví (zákon č . 99/1963 Sb., ve znění pozdějších předpisů)

- *žaloby proti rozhodnutím správních orgánů s odpadem do sféry tzv. soukromých subjektivních práv,*
- *lhůta – do 2 měsíců od doručení rozhodnutí (odvolacího orgánu)*
- *rozhodují okresní soudy, ve vybraných případech krajské soudy*
- *žalovaný správní orgán není účastníkem soudního řízení*
- *soud není vázán zjištěným skutkovým stavem, může nahradit rozhodnutí správního orgánu*

Ústavní soudnictví (zákon č. 182/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

- *ústavní stížnost - proti rozhodnutím správních orgánů, jimiž bylo podle tvrzení účastníka řízení porušeno jeho ústavně zaručené základní právo nebo svoboda*
- *stížnost se podává do 60ti dnů od doručení rozhodnutí o posledním opravném prostředku*
- *účastníky jsou stěžovatel a také správní orgán, proti jehož rozhodnutí stížnost směřuje*
- *účastník původního řízení musí být zastoupen advokátem*
- *rozhoduje se nálezem – zrušení rozhodnutí x zamítnutí stížnosti*
- *dále též - přezkum **normativních správních aktů***

ŘÍZENÍ PŘED SPRÁVNÍMI SOUDY

Soudy ve správním soudnictví rozhodují o :

- ***žalobách proti rozhodnutím správního orgánu,***
- ***ochraně proti nečinnosti správního orgánu,***
- ***ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu,***
- ***kompetenčních žalobách,***

Žalobce lze uspokojit po podání žaloby

Ve správním soudnictví dále soudy rozhodují :

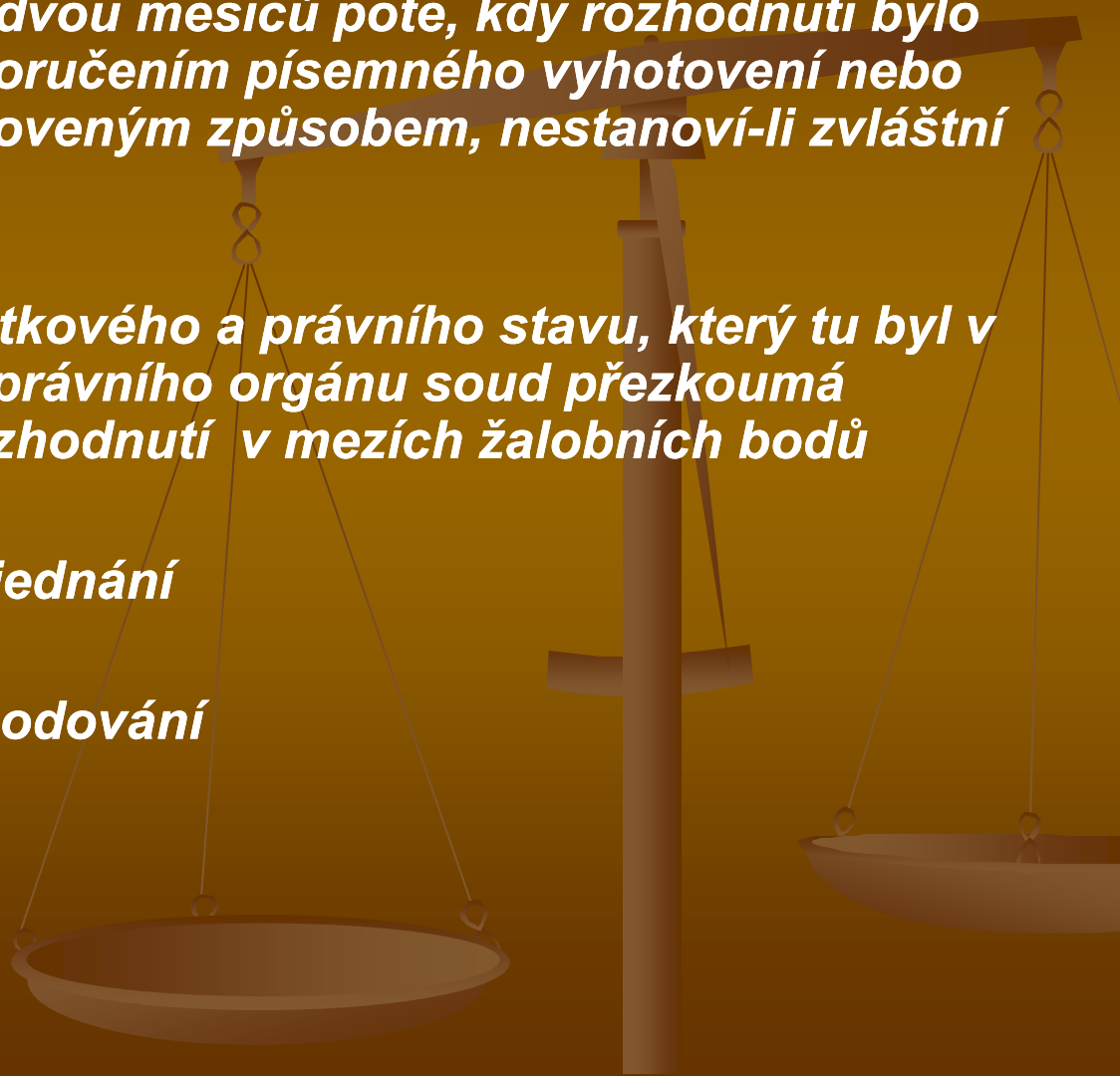
- ***ve věcech volebních a ve věcech místního a krajského referenda,***
- ***ve věcech politických stran a politických hnutí,***
- ***o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho částí pro rozpor se zákonem***

Zvláštním případem rozhodování je rozhodování v kárných věcech.

S výjimkou řízení o kasačních stížnostech není povinné zastoupení advokátem

Řízení o žalobách proti rozhodnutím správního orgánu

- *žalobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou*
- *soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu soud přezkoumá napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů*
- *řízení zpravidla bez jednání*
- *kasační princip rozhodování*

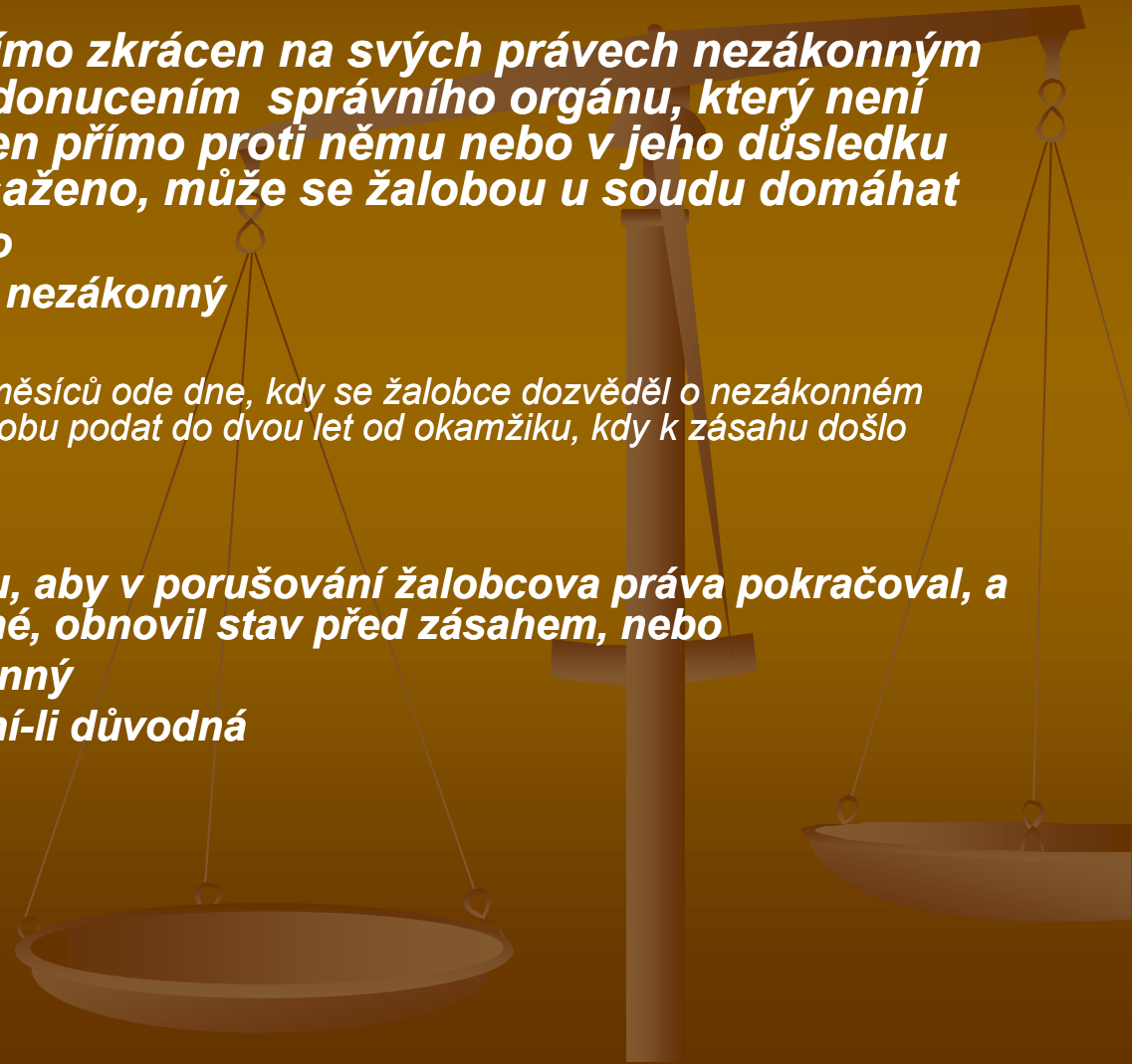

Řízení o ochraně proti nečinnosti správního orgánu

- ***žalobu lze podat po bezvýsledném vyčerpání prostředků podle správního řádu***
  - *nejpozději do jednoho roku ode dne, kdy marně proběhla lhůta stanovená zvláštním zákonem pro vydání rozhodnutí nebo osvědčení, resp. od posledního úkonu správního orgánu*
- ***soud rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí***
- ***je-li návrh důvodný, soud uloží rozsudkem správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení, není-li návrh důvodný, soud žalobu zamítne***

Řízení o ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu

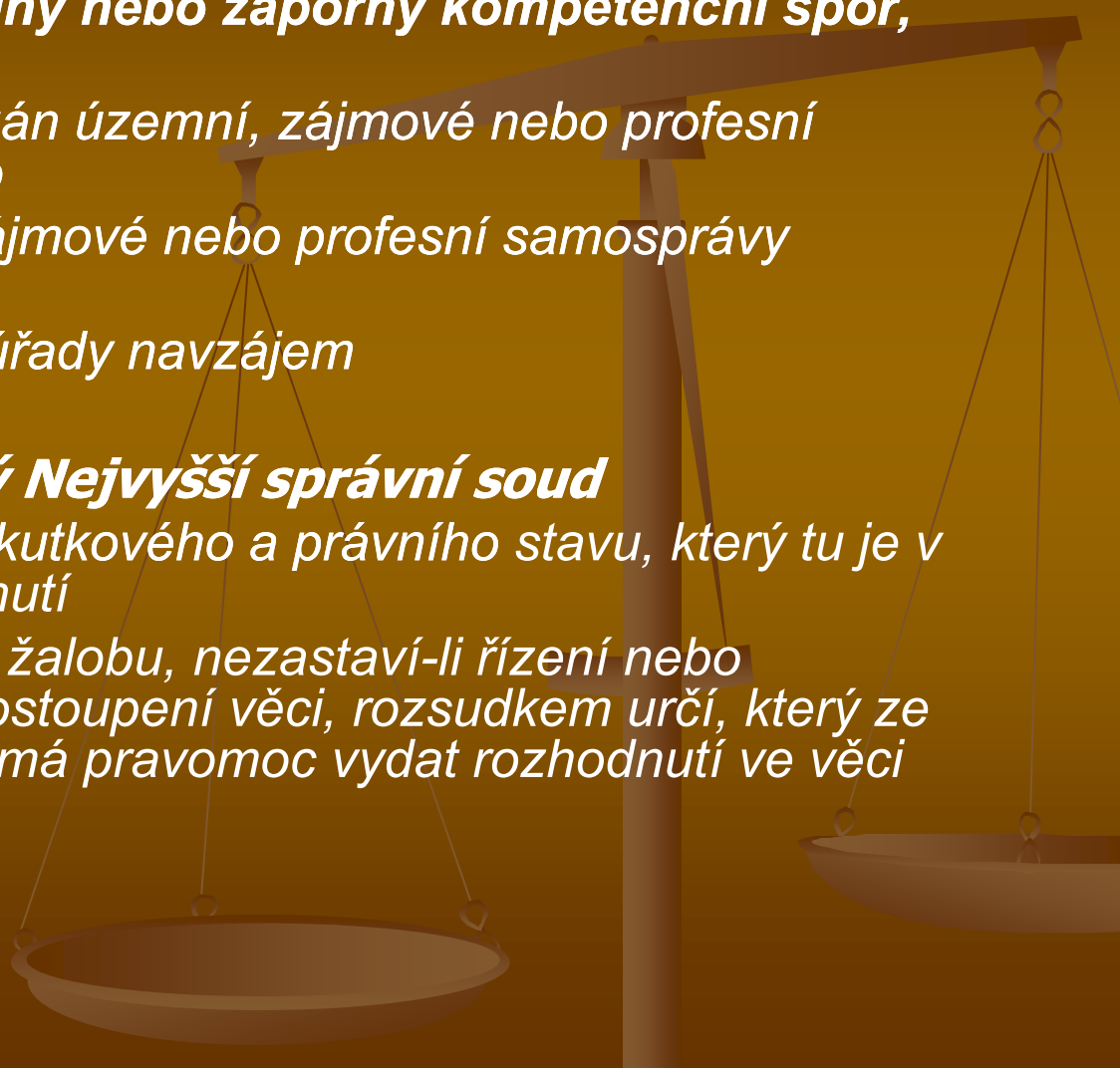
- **každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat**
  - **ochrany proti němu, nebo**
  - **určení toho, že zásah byl nezákonný**
  - lhůta k podání - do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu; nejpozději lze žalobu podat do dvou let od okamžiku, kdy k zásahu došlo
- **soud rozsudkem**
  - **zakáže správnímu orgánu, aby v porušování žalobcova práva pokračoval, a přikáže, aby, je-li to možné, obnovil stav před zásahem, nebo**
  - **určí, že zásah byl nezákonný**
  - **soud zamítne žalobu, není-li důvodná**

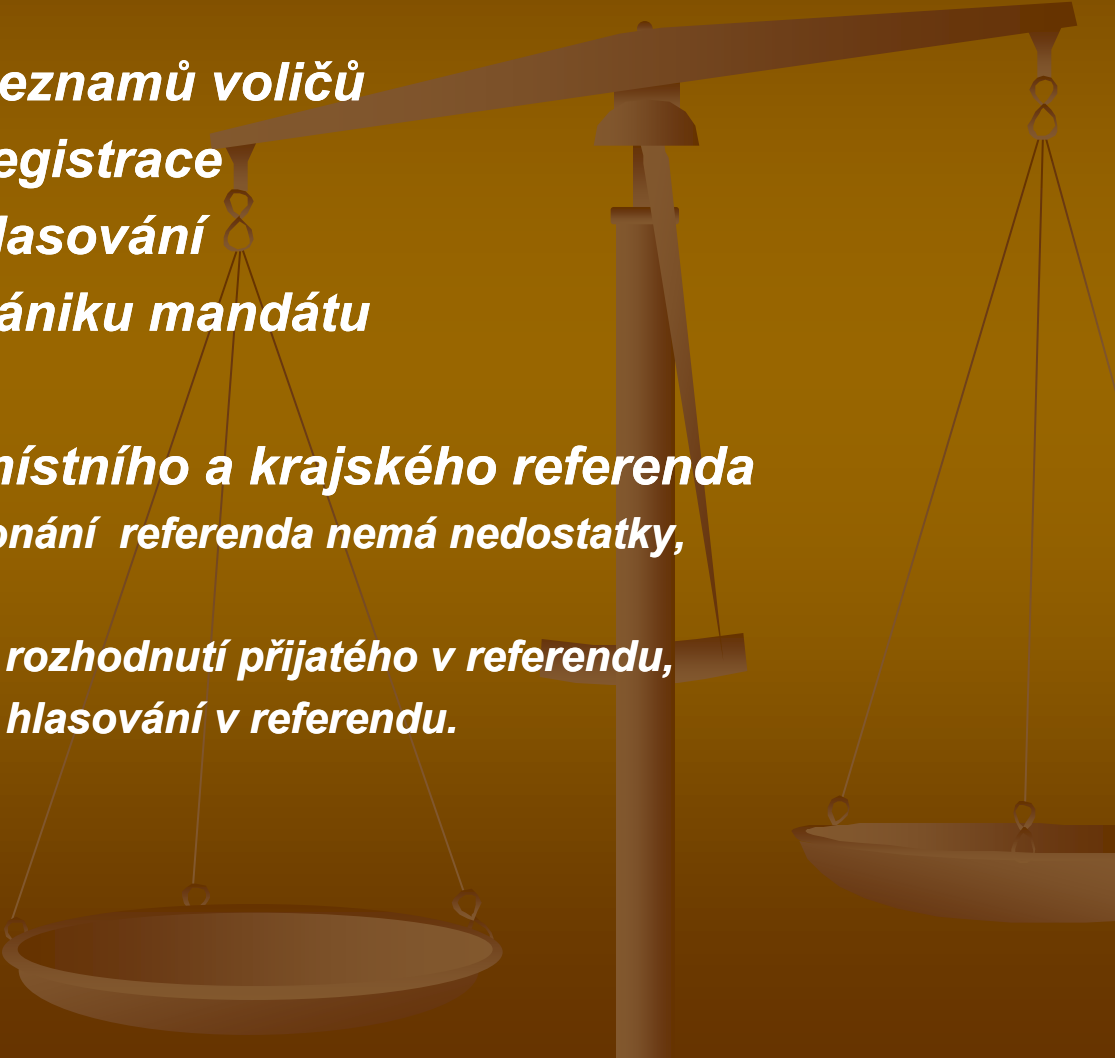

Řízení o kompetenčních žalobách

- **soud rozhoduje kladný nebo záporný kompetenční spor, jehož stranami jsou**
  - *správní úřad a orgán územní, zájmové nebo profesní samosprávy, nebo*
  - *orgány územní, zájmové nebo profesní samosprávy navzájem, anebo*
  - *ústřední správní úřady navzájem*
- **k řízení je příslušný Nejvyšší správní soud**
  - *soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu je v době jeho rozhodnutí*
  - *neodmítne-li soud žalobu, nezastaví-li řízení nebo nerozhodne-li o postoupení věci, rozsudkem určí, který ze správních orgánů má pravomoc vydat rozhodnutí ve věci uvedené v žalobě.*

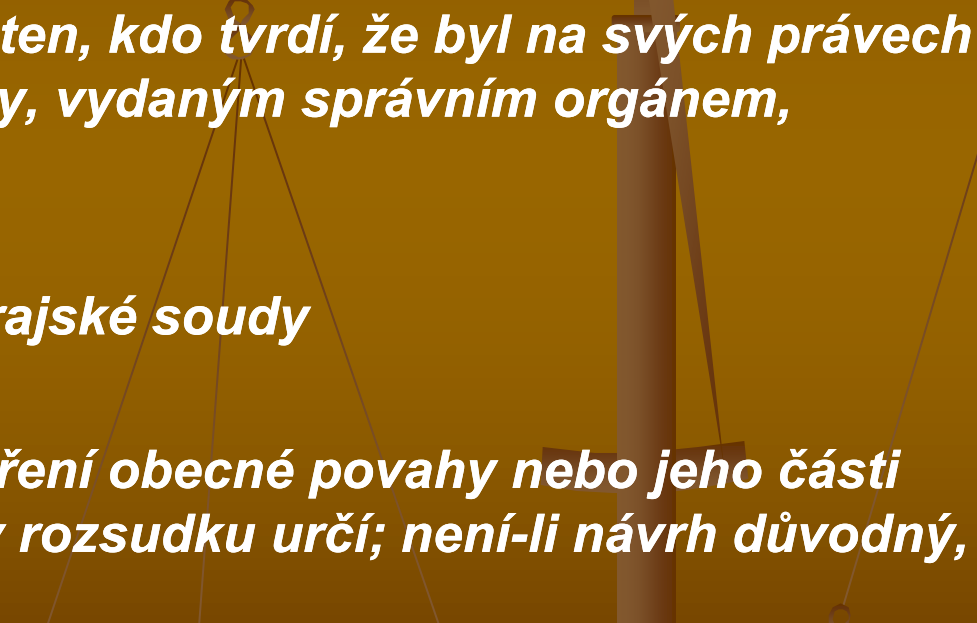
Řízení ve věcech volebních a ve věcech místního a krajského referenda

- *ochrana ve věcech seznamů voličů*
  - *ochrana ve věcech registrace*
  - *neplatnost voleb a hlasování*
  - *ochrana ve věcech zániku mandátu*

  - *ochrana ve věcech místního a krajského referenda*
    - *určení, že návrh na konání referenda nemá nedostatky,*
    - *vyhlášení referenda,*
    - *vyslovení neplatnosti rozhodnutí přijatého v referendu,*
    - *vyslovení neplatnosti hlasování v referendu.*
-

Řízení ve věcech politických stran a politických hnutí

- ***návrhem se u soudu lze za podmínek stanovených zvláštním zákonem domáhat***
  - *určení, že návrh na registraci, popřípadě návrh na registraci změny stanov nemá nedostatky,*
  - *rozpuštění politické strany nebo politického hnutí, pozastavení nebo znovuoobnovení jejich činnosti*
- ***k řízení o rozpuštění... je příslušný Nejvyšší správní soud***
- ***v řízení o rozpuštění ...rozhoduje soud podle skutkového stavu, který tu je v době rozhodnutí soudu.***

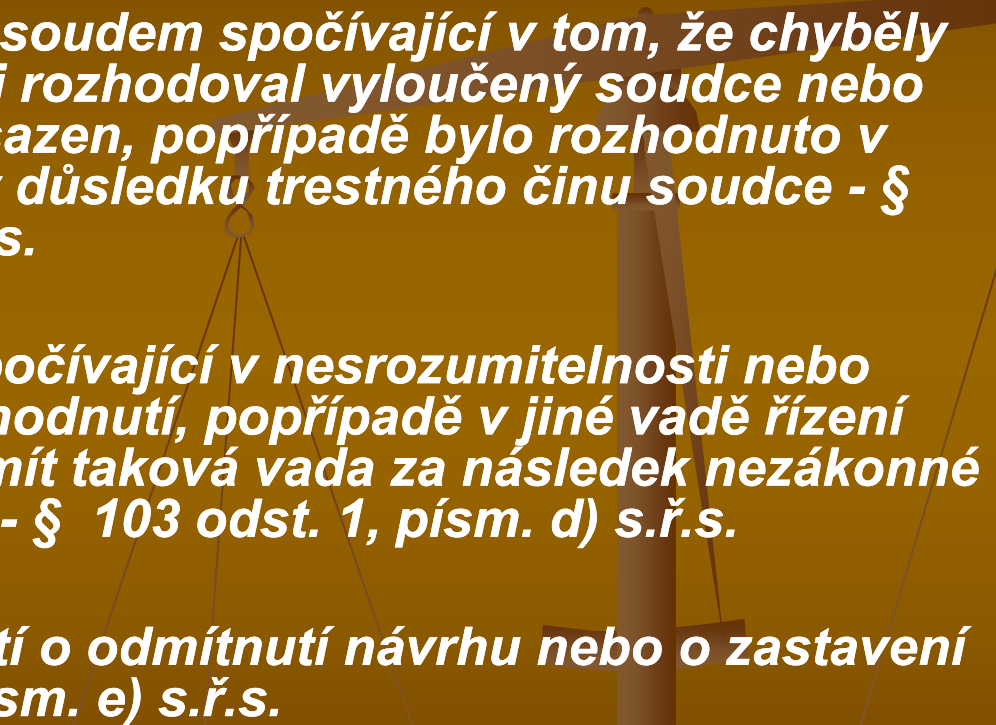
Řízení o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho částí pro rozpor se zákonem

- ***návrh je oprávněn podat ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech opatřením obecné povahy, vydaným správním orgánem, zkrácen***
  - ***k řízení jsou příslušné krajské soudy***
  - ***je-li návrh důvodný, opatření obecné povahy nebo jeho části soud zruší dnem, který v rozsudku určí; není-li návrh důvodný, soud jej zamítne***
-

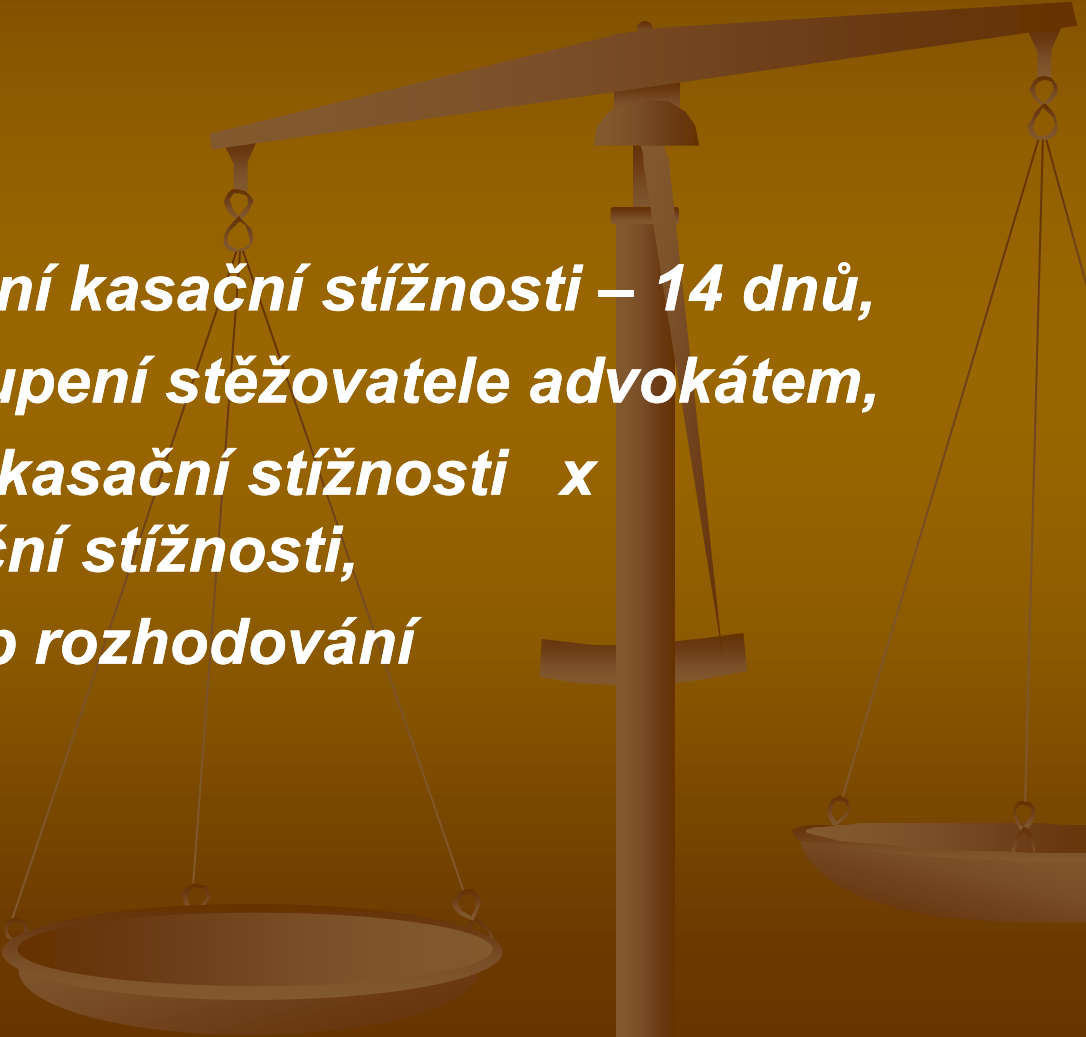
Kasační stížnost

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené :

- **nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení - § 103 odst. 1, písm. a) s.ř.s.**
- **vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost - § 103 odst. 1, písm. b) s.ř.s.**

-
- *zmatečnosti řízení před soudem spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení, ve věci rozhodoval vyloučený soudce nebo byl soud nesprávně obsazen, popřípadě bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce - § 103 odst. 1, písm. c) s.ř.s.*
  - *nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé - § 103 odst. 1, písm. d) s.ř.s.*
  - *nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení - § 103 odst. 1, písm. e) s.ř.s.*

Kasační stížnost

- lhůta pro podání kasační stížnosti – 14 dnů,***
  - povinné zastoupení stěžovatele advokátem,***
  - nepřipustnost kasační stížnosti x nepřijatelnost kasační stížnosti,***
  - kasační princip rozhodování***
-

Děkuji za pozornost

